

Usnesení Nejvyššího soudu SR ze dne 08.02.1991, sp. zn. To 6/91, ECLI:CZ:NSSR:1991:TO.6.1991.1

Číslo: 55/1991

Právní věta: Základným hlediskom, ktoré treba brať do úvahy pri rozhodovaní o prijatí majetkovej záruky aj pri stanovení jej formy a výšky podľa § 73a odst. 1, 2 Tr. por., je otázka, či, prípadne aká majetková záruka dostatočne odstráni odôvodnenú obavu, že obvinený ujde alebo sa bude skrývať, aby sa vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu [§ 67 písm. a) Tr. por.]. I u závažných trestných činov v sankcionovaných vysokým trestom môže byť dostatočná majetková záruka určená pri dolnej hranici zákonného rozpätia, ak ide o menej narušeného obvineného, pre ktorého by so zreteľom na jeho majetkové pomery, prípadne majetkové pomery toho, kto záruku ponúka, bola strata záruky citelnou ujmov.

Soud: Nejvyšší soud SR

Datum rozhodnutí: 08.02.1991

Spisová značka: To 6/91

Číslo rozhodnutí: 55

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Záruka peněžitá

Předpisy: 141/1961 Sb. § 73a odst. 1
§ 73a odst. 3

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 55

Základným hlediskom, ktoré treba brať do úvahy pri rozhodovaní o prijatí majetkovej záruky aj pri stanovení jej formy a výšky podľa § 73a odst. 1, 2 Tr. por., je otázka, či, prípadne aká majetková záruka dostatočne odstráni odôvodnenú obavu, že obvinený ujde alebo sa bude skrývať, aby sa vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu [§ 67 písm. a) Tr. por.]. I u závažných trestných činov v sankcionovaných vysokým trestom môže byť dostatočná majetková záruka určená pri dolnej hranici zákonného rozpätia, ak ide o menej narušeného obvineného, pre ktorého by so zreteľom na jeho majetkové pomery, prípadne majetkové pomery toho, kto záruku ponúka, bola strata záruky citelnou ujmov.

(Uznesenie najvyššieho súdu SR z 8. februára 1991, sp. zn. [To 6/91](#))

Najvyšší súd SR podľa § 148 odst. 1 písm. c) Tr. por. zamietol sťažnosť krajského prokurátora v Košiciach podanú proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 16. januára 1991, sp. zn. 2 T 31/90.

Z odôvodnenia:

Uznesením vyšetrovateľa odboru vyšetrovania VB KS ZNB Košice ČVS: VV-52/10-90 z 2. 8. 1990 je obžalovaný F. S. stíhaný pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 222 odst. 1, 3 Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť v podstate na tom skutkovom základe, že 30. 7. 1990 vo večerných hodinách v Košiciach-Šaci na Mládežníckej ulici č. 12, v ubytovni š. p. Termostav, napadol spolubývajúceho V. K., ktorého po predchádzajúcom nedorozumení udrel najmenej trikrát do tváre a spôsobil mu zranenia, následkom ktorých poškodený v priebehu noci z 30. na 31. 7. 1990 v kúpeľni ubytovne zomrel.

Uznesením krajského prokurátora v Košiciach sp. zn. 2 Kv 54/90 z 2. 8. 1990, bol obžalovaný z dôvodov uvedených v § 67 písm. a), b) Tr. por. vzatý do väzby. na podklade podanej obžaloby krajský súd 16. 1. 1991 vykonal hlavné pojednávanie, na ktorom vypočul obžalovaného a svedkov navrhnutých v obžalobnom návrhu a pred odročením hlavného pojednávania z dôvodov doplnenia dokazovania prijal majetkovú záruku ponúknutú matkou obžalovaného H. S. vo výške 30 000,- Kčs a obžalovaného podľa § 72 odst. 2 Tr. por. s použitím § 73a odst. 1 Tr. por. prepustil na slobodu s tým, že dobu trvania majetkovej záruky stanovil do 1. 8. 1991. V citovanom uznesení krajský súd odôvodnil svoje rozhodnutie v podstate tým, že dôvody väzby v zmysle § 67 písm. b) Tr. por. už pominuli, keďže všetci svedkovia navrhnutí obžalobou už boli vypočutí a vzhľadom k osobe obžalovaného, ktorý nebol dosiaľ súdne trestaný, od zamestnávateľa, ako aj z miesta bydliska, dostal kladné hodnotenie, sú splnené podmienky pre prijatie majetkovej záruky v zmysle § 73a odst. 1 Tr. por., ktorej výška zodpovedá majetkovým pomerom obžalovaného.

Proti tomuto rozhodnutiu zahlásil po jeho oznámení sťažnosť krajský prokurátor. Argumentoval tým, že obvinený spáchal závažný trestný čin, výška majetkovej záruky je nízka a nemôže odstrániť obavu predpokladanú v ustanovení § 67 písm. a) Tr. por., ktorú zakladá najmä skutočnosť, že obvinený sa po čine určitý čas skrýval. Generálny prokurátor Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí navrhol vyhovieť sťažnosti krajského prokurátora a obžalovaného aj naďalej ponechať vo väzbe z dôvodov § 67 písm. a) Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podanej sťažnosti v zmysle § 147 odst. 1 Tr. por. preskúmal správnosť všetkých výrokoch napadnutého uznesenia, proti ktorým mohol sťažovateľ podať sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce napadnutému uzneseniu a zistil, že sťažnosť nie je dôvodná.

Väzba je zabezpečovacím inštitútom, ktorej účelom je zabezpečiť osobu obžalovaného pre trestné konanie a pre výkon trestu [§ 67 písm. a) Tr. por.], zabrániť obžalovanému, aby vyplýval na svedkov, t. j. maril a sťažoval objasňovanie trestnej činnosti [§ 67 písm. b) Tr. por.] alebo zabrániť, aby pokračoval v trestnej činnosti [§ 67 písm. c) Tr. por.]. Tieto zákonom stanovené väzobné dôvody môžu byť dané buď samostatne, alebo môžu pôsobiť kumulovane, ako tomu bolo v prípade, keď orgány prípravného konania v počiatočných fázach trestného konania u obžalovaného F. S. ustálili oba spomínané väzobné dôvody v zmysle § 67 písm. a), b) Tr. por. Platná zákonná úprava účinná pred novelizáciou Trestného poriadku umožňovala v ustanovení § 73 Tr. por. v prípade existencie väzobných dôvodov v zmysle § 67 písm. a), c) Tr. por. nahradenie väzby zárukou spoločenskej organizácie (§ 73 odst. 1 Tr. por.), alebo v prípade existencie väzobných dôvodov len podľa § 67 písm. a) Tr. por. nahradenie väzby písomným sľubom obvineného (§ 73 odst. 2 Tr. por.). Zákon č. 178/1990 Zb., ktorým bol novelizovaný Trestný poriadok s účinnosťou od 1. júla 1990, v modifikovanom znení síce zachoval ustanovení § 73 Tr. por., ale súčasne zaviedol aj nový inštitút nahradenia väzby zložením majetkovej záruky podľa § 73a Tr. por. Prijatie majetkovej záruky je však

obmedzené len na tie prípady, kedy je daný väzobný dôvod v zmysle § 67 písm. a) Tr. por. Ustanovenie § 73a Tr. por. umožňuje súdu a v prípravnom konaní prokurátorovi prepustiť obžalovaného na slobodu, ak on sám, alebo s jeho súhlasom iná osoba ponúkne majetkovú záruku vo forme peňazí, alebo voľne zmeniteľných cenných papierov a súd, alebo v prípravnom konaní prokurátor ju považuje vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prerokovaného prípadu za dostatočnú a prijme ju.

Práve spomínaná existencia väzobného dôvodu aj v zmysle § 67 písm. b) Tr. por. vylučovala u obžalovaného S. aplikáciu ustanovenia § 73a Tr. por. Vykonaným dokazovaním prvostupňového súdu na hlavnom pojednávaní však došlo k zmene vo väzobných dôvodoch u obžalovaného, keď vypočítaním svedkov navrhnutých v obžalobnom návrhu krajského prokurátora odpadol väzobný dôvod v zmysle § 67 písm. b) Tr. por. Prvostupňový súd preto postupoval správne, keď prehodnotil dôvody ďalšieho trvania väzby u obžalovaného F. S. a existenciu väzobných dôvodov obmedzil len na ustanovenie § 67 písm. a) Tr. por. Zmenou vo väzobných dôvodoch vznikla aj povinnosť súdu zaoberať sa návrhom obžalovaného na prijatie majetkovej záruky a jeho žiadosťou o prepustenie z väzby na slobodu. Obžalovaný je stíhaný pre úmyselnú trestnú činnosť, za ktorú zákon umožňuje uloženie trestu odňatia slobody vo výmere od 5 do 12 rokov. V zmysle ustanovenia § 73a odst. 1, 2 Tr. por. je povaha spáchaného trestného činu jedným z kritérií pri rozhodovaní o prijatí majetkovej záruky, nie však jediným. jedným z dôvodov prijatia majetkovej záruky je aj pozitívne ohodnotenie osoby obžalovaného, z čoho plynie záver, že takýmto prostriedkom je možné väzbu nahradiť. Ako to vyplýva z dôvodov napadnutého uznesenia, krajský súd sa v rámci povahy trestného činu zaoberal aj hodnotením osoby obžalovaného a jeho pozitívne závery v tomto smere sú plne odôvodnené. V osobe obžalovaného F. S. sa jedná o páchatela, ktorý nebol doposiaľ súdne trestaný. V mieste trvalého bydliska požíva dobrú povesť a rovnako dobre je hodnotený zamestnávateľom, kde pracuje vyše sedemnásť rokov. Podľa vyjadrenie spolupracovníkov nemá sklony k agresivite a konfliktné situácie nevyvoláva. Tieto okolnosti viedli prvostupňový súd k záverom o splnení podmienok pre prijatie majetkovej záruky a prepustenie obžalovaného z väzby na slobodu, s ktorým sa stotožňuje aj odvolací súd.

Ohľadne výšky prijatej majetkovej záruky je napokon potrebné uviesť, že výška majetkovej záruky nemusí byť úmerná prípadnému trestu, ktorý obžalovanému hrozí. Účel majetkovej záruky a trestu je rozdielny a rozdielna je aj ujma, ktorá je s aplikáciou týchto inštitútov spojená. Majetková záruka sa pri splnení zákonom stanovených podmienok vracia a naopak výrokom súdu o jej pripadnutí štátu môže byť postihnutá iná osoba ako obžalovaný, v tomto riešenom prípade matka obžalovaného. Popri spomenutej povahe spáchaného činu sú v zmysle § 73a odst. 2 Tr. por. ďalším významným kritériom pre určenie výšky majetkovej záruky majetkové pomery obžalovaného alebo toho, kto záruku ponúka. Matka obžalovaného H. S. je vdova a dôchodkyňa. Obžalovaný nevlastní žiadny majetok a býva u svojej sestry. Z toho pohľadu sa preto odvolací súd plne stotožňuje aj so záverom krajského súdu, že ponúknutú sumu vo výške 30 000,- Kčs možno považovať za dostatočnú záruku, že obžalovaný sa dostaví na každé prevolanie súdu a nebude znemožňovať doručenie predvolania alebo písomností súdu neoznámenou zmenou svojho pobytu. Mohlo by to mať za následok, že by súd zrušil majetkovú záruku, vyslovil jej prepadnutie štátu a znovu skúmal, či sú splnené zákonné predpoklady ustanovenia § 67 písm. a) Tr. por. o vzatí obžalovaného do väzby.

S poukazom na vyššie uvedené fakty, prvostupňový súd postupoval správne, keď prijal majetkovú záruku ponúknutú matkou obžalovaného a prepustil ho z väzby.